

Номінація: «Методична розробка дистанційного або змішаного уроку»

**Тема: «Формування монологічного мовлення на онлайн-уроках з
англійської мови»**

**Циба Тарас Юрійович, вчитель англійської
та французької мови,
спеціаліст, Запорізька гімназія № 89
Запорізької міської ради,
м. Запоріжжя, вул. Михайлова, 15
.: 702-31-26**

Провідна педагогічна ідея досвіду

Наданий досвід висвітлює мою роботу, як вчителя англійської мови, спрямовану на сприяння розвитку творчого потенціалу учнів, розкриття їхніх індивідуальних здібностей, засвоєння навчального матеріалу, покращення

навичок монологічного мовлення.

Дистанційне навчання дає безліч можливостей зробити кожен урок більш різноманітним та цікавим завдяки використанню різних програм, відео, інтерактивних завдань тощо. Розвиток зв'язного монологічного мовлення (комунікативної компетенції) на уроках англійської мови є одним з головних завдань на сучасному етапі розвитку освіти, оскільки головною метою навчання іноземних мов полягає у тому, щоб навчити учнів спілкуватися учнів іноземною мовою типових ситуаціях повсякденного життя в межах засвоєного програмного матеріалу.

Отже, переді мною, як і перед кожним вчителем, стоїть завдання знайти та запровадити нові форми та методи навчання, спрямовані на розвиток монологічного мовлення, які б вмотивували іншомовну діяльність кожного учня і

спонукали їх до використання іноземної мови як засобу мовленнєвої взаємодії в різноманітних сферах життя та забезпечувало максимальне наближення взаємодії на уроці до реальних умов комунікації.

Актуальність і перспективність досвіду

На жаль, ми опинилися в досить складних умовах, спочатку через коронавірус, а згодом через повномасштабне вторгнення та військові дії на території нашої країни, але освіта розвивається, і цей напрямок стає все більш перспективним за рахунок значних переваг перед класичною освітою: можливість навчатися в будь-який час, у будь-якому освітньому закладі, у будь-якому місці, у спокійній обстановці, можливість навчатися в своєму індивідуальному темпі. З'являється все більше і більше онлайн-шкіл. Дистанційне навчання стає ознакою сучасної освіти.

Завчасно підготовлені відеозаписи уроків стають дуже актуальними, адже учень, який з певних причин пропустив урок в синхронному режимі, має змогу переглянути матеріал уроку. Тож, таким чином я забезпечую неперервний процес навчання, великою перевагою якого є те, що у мене немає необхідності повертатися до вивченого матеріалу та витратити час на пояснення для учнів, які були відсутні на уроці в синхронному режимі, якщо тільки вони не потребують додаткових пояснень (Додаток 1).

Науково-теоретична база досвіду

Дистанційне навчання активно почало розвиватися з розвитком мережі Інтернет, по суті, це індивідуалізоване навчання з використанням новітніх технологій. Науково-теоретична база з питання дуже широка, в основному її можна умовно розділити на матеріали, які висвітлюють:

- теоретичні засади дистанційного навчання;
- дидактичні засади дистанційного навчання;
- технології та засоби дистанційного навчання.

Форми і методи його впровадження суттєво змінилися, особливо за останні декілька років. На сьогоднішній день процес надання освіти в режимі дистанційного навчання зазнав істотної зміни. Використання презентацій, відео, інтерактивних вправ зробили освітній процес більш цікавим та різноманітним [1].

Наукова новизна мого досвіду полягає в використанні під час дистанційного навчання сукупності таких сучасних технологій, які дають можливість передавати навчальну інформацію в інтерактивному режимі за допомогою використання інформаційно-комунікаційних технологій з найбільшою результативністю для формування монологічного мовлення школярів.

На мою думку, для всіх форм дистанційного навчання зручно використовувати такі розробки, які дозволяють:

- ефективно взаємодіяти всім учасникам освітнього процесу за умови передавання інформації в «online» режимі у реальному часі;
- ефективно використовувати під час самостійного перегляду за умови, якщо не було можливості комунікувати «online» режимі у реальному часі [2].

Це дає мені можливість в подальшому оцінити, що є найбільш результативним, з того, що було запропоновано на уроці з кожної конкретної теми і внести відповідні корективи, змістити акценти на ті чи інші форми і методи роботи, які виявилися найбільш ефективними. Вивчивши таким чином результати роботи, я записую відео-урок, яким в подальшому користуються всі колеги, особливо вчителі старшого покоління, які зараз опановують цифрові технології. Таким чином, у випадку, коли виникають будь-які форс-мажорні обставини – відеоурок стає своєрідною подушкою безпеки.

Опис досвіду

Система моєї роботи складається з таких етапів:

Перший етап – підготовчий:

- вивчаю фізичні та психологічні особливості учнів, спілкуючись із батьками, класними керівниками, асистентами вчителя, адже ми маємо в нашій школі дітей з особливими освітніми потребами, з психологом школи.

- створюю або трансформую вже готові відеоуроки, підлаштовуючись під стан дітей. Особливо, зараз, під час війни, коли рівень тривоги досить високий.

- намагаюся використовувати такі підходи, що дозволяють досягти не тільки виконання освітніх завдань, а і підтримати дітей психологічно.

Другий етап – основний етап, головними завданнями якого є освітній процес та психологічна підтримка учнів.

- з'ясовую місце кожного свого уроку в системі викладання з метою формування та розвитку монологічного мовлення;

- виявляю, які саме форми і методи роботи найефективніші на даному уроці;

- з'ясовую, як здобуті на цьому уроці знання будуть закріплені в ході наступних уроків;

- визначаю форми і методи перевірки та корекції знань на наступному уроці.

Третій етап – підсумковий (передбачає аналіз ефективності проведеного уроку через рефлексію учнів на завершальному етапі уроку). Кожного разу наприкінці уроку я з'ясовую, що зрозуміла та засвоїла дитина на уроці і в залежності від цього планую подальші уроки.

У процесі вивчення англійської мови в синхронному режимі з учнями 1-6 класів я використовую програму для організації відеоконференцій Zoom. За допомогою функції «Демонстрація екрану» я маю змогу демонструвати для всіх учасників онлайн-конференції свою презентацію із різними видами завдань, аудіо та відео, які я створюю заздалегідь. Завдяки наочності та зміні діяльності освітній процес стає більш успішним.

Кожен мій урок починається із привітання та оцінки психологічного стану учнів. Після оголошення теми та плану уроку з метою налаштувати дітей на тему уроку, я демонструю невеличке відео. Зазвичай, це невеличка пісня, яка пов'язана із темою уроку (Додаток 2). Для кращого засвоєння лексичного матеріалу з теми я, як правило, використовую картинки із підписом слова англійською мовою або відео (Додаток 3). Діти повторюють за мною слова англійською мовою, які з'являються на екрані або повторюють почуті слова в відео.

Ефективним завданням на уроках з англійської мови, на мою думку, є використання загадок (Додаток 4). Діти, як правило, дуже любляють цей вид діяльності і завжди активні. Для учнів перших класів я, звичайно, перекладаю майже кожне слово, коли читаю загадку, оскільки вони тільки починають вивчати іноземну мову. Але при цьому я прошу дітей намагатися відповідати англійською мовою. Таким чином, діти мають можливість ще раз повторювати вивчену лексику з тієї чи іншої теми.

Звичайно, жоден мій урок не проходить і без фізичної хвилинки, адже діти, особливо в початковій школі, дуже втомлюються, а фізична хвилинка – це, на мій погляд, чудова можливість перепочити та підняти настрій учням та собі в тому числі (Додаток 5). Я намагаюся щоразу знаходити відео із новими видами нескладних фізичних вправ для учнів, адже дітям набридає щоразу повторювати одні й ті самі рухи.

Окрім цього я не просто даю своїм учням інтерактивну вправу, а щоразу вигадую якусь історію, щоб ще більше зацікавити дітей. Так, наприклад, при вивченні теми «Моя школа», я показав дітям героїв все ще популярного мультфільму «Посіпаки» і сказав, що ці герої незабаром збираються до школи, але не знають, що покласти у свої шкільні портфелі, тому вони просять учнів допомогти їм обрати лише ті речі, що стосуються шкільного приладдя. На екрані діти мали змогу побачити багато різних предметів, і обирали певну кількість лише тих речей, які знадобляться їм у школі (Додаток 6). При виконанні цієї вправи діти були активними та зацікавленими, адже завдяки подібним вигаданим історіям, створюється певна атмосфера, коли діти мають можливість зануритися в ту чи іншу ситуацію та відчувати себе справжніми героями чи помічниками. Таким самим чином, при вивченні теми «Мої домашні улюбленці» я вигдав історію про хлопчика, який дуже хотів завести домашнього улюбленця, але не знав, хто з тварин може жити в будинку, а хто – ні. Тож, діти допомогли йому обрати певну кількість домашніх улюбленців серед великої кількості різних тварин (Додаток 7). Як правило, завдання я створюю самостійно, але інколи користуюся сайтами із різноманітними розробками, завданнями, тощо [3,4,5].

Наприкінці кожного уроку я разом з учнями підбиваю підсумки уроку та запитую учнів, чи все було їм зрозуміло, чи все їм сподобалося.

Рекомендації щодо впровадження

У 2022-2023 н.р. я проводив майстер-класи з англійської мови з таких тем: «Мої іграшки» (2 клас), «Вітальня» (3 клас), «Прийменники місця» (3 клас), «Родина та друзі» (1 клас), «Шкільне життя» (6 клас), «Здорове харчування» (6 клас), «Мої улюблені мультфільми» (3 клас), «Мій ранок» (1 клас). Також регулярно на засіданнях методичного об'єднання вчителів іноземних мов ділюся досвідом зі своїми колегами старшого покоління, допомагаючи вчителям опановувати цифрові технології, є активним учасником творчої групи вчителів, які розробляють відеоуроки для створення шкільної відеотеки уроків.

Результативність впровадження досвіду

У результаті застосування методів дистанційного навчання на уроках англійської мови:

1. підвищилася мотивація учнів;
2. підвищився рівень зацікавленості учнів;
3. покращилася успішність: за I семестр 2022-2023 н.р. – на 7%, за перші місяці II семестру 2022-2023 н.р. – на 9%;
4. в 2021 р. учениця 2 класу та троє учнів 4-х класів посіли перші місця в конкурсі «Мовознавець»;
5. в 2022 р. троє учнів 6-х класів посіли треті місця в онлайн-олімпіаді «На урок».

Репрезентація досвіду

Досвід представлений на МО вчителів англійської мови, педагогічній раді та виставлений на сайті гімназії.

Список використаних джерел

- 1) Андрющенко, Н. (2014). Дистанційне навчання в Україні: експерименти, напрацювання, перспективи. Вища школа, (5/6), 60-63.
- 2) Кухаренко, В.М., Бондаренко, В.В. (2020). Екстрене дистанційне навчання в Україні. Харків: Міська друкарня.
- 3) Електронний ресурс – Режим доступу до ресурсу:
<https://www.liveworksheets.com/>
- 4) Електронний ресурс – Режим доступу до ресурсу: <https://www.twinkl.com/>
- 5) Електронний ресурс – Режим доступу до ресурсу:
<https://learnenglishkids.britishcouncil.org/>